

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਪਾਸੇ।
 ਭੰਡਾਰੀ ਸੀ. ਐਲ } ਅਤੇ ਬੁਲਟ, ਜੇ.
 ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਹੋਰ, -ਪਟੀਸ਼ਨਰ,
 ਬਨਾਮ

ਰਾਜ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਕੋਈ ਹੋਰ - ਜਵਾਬਦਾਰ।

1954 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 242

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਅਨੁਛੇਦ 31-ਏ—ਸ਼ਰਤਾਂ "ਐਕਸਟਿਨ ਗੁਸ਼ਮੈਂਟ" ਅਤੇ "ਜਾਇਦਾਦ", ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ—ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ (1954 ਦਾ 1)—ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਤਿ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ (1) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31-ਏ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਬੁਝਾਉਣਾ*" ਇੱਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਤੋਂ ਖੋਹ ਲਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(2) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31-ਏ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਇਦਾਦ" ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ 1954, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ: -

(i) ਕਿ ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ? ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ 1954 ਦਾ 1, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 7 ਹੁਣ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(ii) ਇਹ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਿੱਟ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਲਾਤ- * ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਕਾਲ ਕਰੇ-

- ਜਵਾਬ ਦੇਣ 'ਤੇ 24 ਜੂਨ ਦੇ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ।

1954. ਪਿੰਡ ਆਂਚਲਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਾਲ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਨੰਬਰ 51 ਪਿੰਡ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨਾ।

(ਇਹ) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜੋ ਕਿ 24 ਜੂਨ, 1954 ਦੇ ਇੰਤਕਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ।

ਟੇਕ ਚੰਦ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ ਮਿੱਤਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ।

ਐਸਐਮ ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ,

ਨਿਰਣਾ

ਦੁਲਟ, ਜੇ.—1954 ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਲਿਖਤਾਂ ਨੰ. 242, 307 ਅਤੇ 311 ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੋ 1954 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 1 (ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਹੈ।) ਐਕਟ।) ਇਹ ਐਕਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਅਤੇ ਅਥਾਦੀ ਦੇਹ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ-

"ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ

ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ, ਸਾਧਨ, ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਜੋ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਹਨ-

- (a) ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ , ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- (b) ਜੇ ਕਿ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅਥਾਦੀ ਦੇਹ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਕਤ ਗੈਰ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਫਿਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ -

"ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਬੰਧਤ ਪਿੰਡ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਕ੍ਰਾਈਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਆਮਦਨ ਪੈਨ ਪੰਚਾਇਤ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

ਫਿਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਆਉਂਦਾ ਹੈ-

ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀੜਤ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਆਮ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੀ - ਪੰਚਾਇਤ ਕਰੀ ਜਾਂਦੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ। ਇਹੀ ਕੁਝ ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਬਾਦੀ ਦੇਹ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਵੈਧ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 31 (2) ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਚੱਲ ਜਾਂ ਅਚੱਲ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਪਾਰਕ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉੱਦਮ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਤ ਸਮੇਤ, ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ- ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਈ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ, ਦੁਲਟ, ਜੇ. ਅਤੇ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਇਹ ਅਨੁਛੇਦ ਇਕੱਲਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕੇਸ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਨਵੀਂ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਦਲੀਲ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ* ਇਹ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਚਲਦੀ ਹੈ-

“(1) ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਂ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ :

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ।

(2) ਇਸ ਲੇਖ ਵਿੱਚ-

(a) ਸਮੀਕਰਨ 'ਜਾਇਦਾਦ' ਦਾ, ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਸਮੀਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਸਥਾਨਕ ਬਰਾਬਰ ਦਾ

ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ , ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਰੀਰ, ਇਨਾਮ ਜਾਂ ਮੁਆਫੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਅਨੁਦਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ
(ਬੀ) ਕਿਸੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਅਧਿਕਾਰ' ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ, ਕਿਸੇ ਮਾਲਕ, ਉਪ-ਪ੍ਰੋ ਪ੍ਰਾਈਟਰ, ਅੰਡਰ-ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਧਾਰਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਚੋਲੇ ਅਤੇ ਭੂਮੀ-ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰਗਟਡ ਐਕਟ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 31 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 31-ਏ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸ੍ਰੀ ਟੇਕ ਚੰਦ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਦੋ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਡਿਸਪਿਊਟ ਐਕਟ ਧਾਰਾ 31-ਏ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31-ਏ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ "ਬੁਝਾਉਣ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਭਿਅਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ਼ ਬੁਝਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ। ਦਲੀਲ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਪਰ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਟੇਕ ਚੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਕੁੱਲ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਜ਼ਮੀਨੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 31-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ,

ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਅਸੰਭਵ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ - ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31-ਏ ਵਿੱਚ "ਬੁਝਾਉਣ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 31-ਏ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹ ਲਏ ਗਏ ਹਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ, ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31-ਏ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ.

ਸ੍ਰੀ ਟੇਕ ਚੰਦ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਅਖੌਤੀ ਐਕਟ. ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੁਝ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ, ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਖੇਤਰ ਜਿਸ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਰਿਕਾਰਡ-ਆਫ-ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਾਬਕਾ. ਰੰਗਤ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਜਿਹੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਟੇਕ ਚੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਹ/ਮਿਲਤ ਦੇਹ ਵਰਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਬੁਝਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ-

ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸੋਧ ਜਾਂ ਸੋਧ ਆਰਟੀਕਲ 31<-A ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ-ਪ੍ਰੀਟਰਜ਼ਿਪ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕਚੋ,

ਇਸਲਈ, ਅਪ੍ਰਗਟ ਐਕਟ ਅਜਿਹੇ ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੁਝਾਉਣ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ, ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ

ਸੋਧ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ। ਸ੍ਰੀ ਟੇਕ ਚੰਦ ਦੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਭਗੀਰਥ ਰਾਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ-

"ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਇੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਅਸੀਂ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ

ਪਾਬੰਦ ਹਾਂ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸਰ ਕਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਹਾਰ ਲੈਂਡ ਰੀ ਫਾਰਮ ਐਕਟ, 1950 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਐਕਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ਿਕ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਐਂਟਰੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਰੰਗਦਾਰ ਹਿੱਸਾ ਸੀ।

- (1) **ਏਆਈਆਰ 1954 ਪੰਜਾਬ 167**
 (3) **ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 252**

ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਅੰਸ਼ਿਕ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ 4 'ਤੇ ਤੀਜੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਐਂਟਰੀ ਨੰ. 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਡ ਸੰਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਦੂਜੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਐਂਟਰੀ ਨੰ. 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 1954 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 1 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਐਕਟ, ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਸਵਾਲਾਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ, ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀਜੇ ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀਜੇ^

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ